

SLUŽBENA ZABILJEŠKA
S JAVNOG RAZGOVORA S KANDIDATIMA ZA IZBOR TRI SUCA USTAVNOG
SUDA REPUBLIKE HRVATSKE SUKLADNO ČLANKU 6. STAVKU 4. USTAVNOG
ZAKONA O USTAVNOM SUDU REPUBLIKE HRVATSKE

Javni razgovor održan je 24. ožujka 2009. godine od 9,00 do 12,30 sati u zgradi Hrvatskoga sabora, Trg sv. Marka 6, u dvorani „Ivana Mažuranića“. Razgovoru su bili nazočni: Vladimir Šeks, predsjednik Odbora, Josip Leko, potpredsjednik Odbora, Emil Tomljanović, Ivo Grbić, Damir Sesvečan, Zvonimir Puljić, Ana Lovrin, prof. dr. sc. Šemso Tanković, prof. dr. sc. Ivo Josipović, Ingrid Antičević Marinović i prof. dr. sc. Vesna Pusić, članovi Odbora iz reda zastupnika te prof. dr. sc. Ivan Koprić i prof. dr. sc. Robert Podolnjak, članovi Odbora iz reda javnih, znanstvenih i stručnih djelatnika.

Svoj izostanak ispričali su mr. sc. Zoran Milanović, Tonino Picula i prof. dr. sc. Zvonimir Lauc.

Osim članova Odbora razgovoru je nazočio Dragan Zelić iz GONG-a te predstavnici tiska.

Predsjednik Odbora utvrdio je da je Odbor na sjednici održanoj 20. ožujka 2009. godine konstatirao da su svi kandidati pravodobno podnijeli kandidature te da ispunjavaju uvjete propisane Ustavnim zakonom o Ustavnom sudu Republike Hrvatske.

Članovi Odbora su kandidatima postavljali pitanja.

MATO ARLOVIĆ

Na poziv predsjednika Odbora kandidat se predstavio s kraćim naznakama iz životopisa. Član Odbora Ivo Josipović upitao je kandidata za mišljenje glede hijerarhije pravnih normi u kontekstu europskog prava.

Kandidat je odgovorio da drži da je Ustav Republike Hrvatske najviši pravni akt te da svi drugi akti trebaju biti s njim u skladu. Pristupanjem Republike Hrvatske u Europsku uniju trebalo bi otvoriti mogućnost da Ustavni sud preispituje i sukladnost međunarodnih ugovora s Ustavom.

Članica Odbora Ingrid Antičević Marinović upitala je kandidata podržava li situaciju da usprkos ustavne odredbe o ravnopravnosti spolova nema zakona koji uređuje da žene raspoložu spolnim stanicama. Kandidat je odgovorio da se pitanje odnosi na zakonodavno područje ali da bi Ustavni sud svoje mišljenje mogao sugerirati donošenjem zakona temeljenog na članku 3. i 14. Ustava Republike Hrvatske.

Član Odbora Ivan Koprić upitao je kandidata da li se radno iskustvo obnašanja političke dužnosti i rad u pojedinim udrugama (Pravni centar) mogu smatrati radnim iskustvom u pravnoj struci. Kandidat je odgovorio da je teško interpretirati radno iskustvo jer se pretpostavlja da ukoliko je osoba zaposlena na poslovima za koje se traži diploma pravnika to pretpostavlja iskustvo u pravnoj struci iako po nalogu poslodavca može obavljati i druge poslove. Kandidat drži da se to radno iskustvo temelji na aktu kojim je to iskustvo uređeno.

Član Odbora Šemso Tanković pitao je kandidata drži li opravdanim isticanje vjerskih obilježja pojedinih vjerskih grupacija u osnovnim i srednjim školama. Kandidat je odgovorio da su po Ustavu Republike Hrvatske vjerska prava i slobode zajamčeni svim vjerskim grupacijama. Kandidat je također naglasio da je propisana i odvojenost crkve od države. S tim u svezi ukoliko se ističu vjerska obilježja u školama to bi trebalo biti samo kad se upražnjavaju vjerski sadržaji i da to bude omogućeno svim zainteresiranim vjerskim zajednicama.

BRANKO ČIŽMEK

Nakon poziva predsjednika Odbora da se predstavi kandidat je izjavio da su u njegovom životopisu već sadržani svi relevantni podaci.

Član Odbora Ivo Josipović upitao je kandidata za mišljenje da li Ustavni zakon kao izvor prava ima isti rang kao Ustav Republike Hrvatske te da li Ustavni sud može ispitivati ustavnost Ustavnog zakona, a kandidat je odgovorio da Ustav ima viši rang te da misli da bi Ustavni sud mogao ispitivati ustavnost Ustavnog zakona.

MILJENKO GIUNIO

Na poziv predsjednika Odbora kandidat se predstavio s kraćim naznakama iz životopisa i istaknuo da je radni vijek proveo u pravosuđu i gospodarstvu te da je član Predsjedništva arbitražnog sudišta.

Član Odbora Ivo Josipović upitao je kandidata kakvom drži poziciju presuda Europskog suda u odnosu na pravosudni sistem u Republici Hrvatskoj te da li će biti presude tog suda neposredno provedive kad Republika Hrvatska postane članica Europske unije. Kandidat je odgovorio da će u smislu usmjerenja sudske prakse Europski sud predstavljati instituciju koju danas predstavlja Ustavni sud te da misli da će presude tog suda biti neposredno provedive.

Članica Odbora Vesna Pusić upitala je kandidata o odnosu republičkog zakonodavstva i direktiva Europske unije posebice kada nisu usklađeni. Kandidat je odgovorio da se direktive ne primjenjuju neposredno u Republici Hrvatskoj te je nacionalno zakonodavstvo potrebno uskladiti s direktivama.

Član Odbora Ivan Koprić upitao je kandidata da li je zakonodavstvo koje uređuje neposredni izbor lokalnih čelnika u skladu s ustavnom odredbom da se pravo na samoupravu ostvaruje preko lokalnih predstavničkih tijela. Kandidat je odgovorio da o tome nema definiran stav.

Član Odbora Ivan Koprić upitao je kandidata da li bi u Ustav Republike Hrvatske prigodom slijedećih promjena trebalo uvrstiti i odredbu o djelovanju agencija s obzirom na njihov značaj. Kandidat je odgovorio da je djelovanje agencija nužnost te da mnoge imaju široke javne ovlasti te moraju djelovati u okviru Ustava i zakona.

Član Odbora Ivo Josipović upitao je kandidata drži li spornim nadležnost agencija glede načela diobe vlasti a kandidat je odgovorio da je bitno omogućiti da sve odluke bude podložne sudskoj kontroli.

MIRJANA JURIČIĆ

Na poziv predsjednika Odbora kandidatkinja se predstavila s kraćim naznakama iz životopisa te istaknula da je sudac Upravnog suda te da je od 36 godina ukupnog radnog staža 26 godina obavljala pravne poslove. Nadodala je da će iskustvo biti veoma važan čimbenik u djelovanju tijela nakon pristupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Članica Odbora Ingrid Antičević Marinović, nakon što je pročitala izjavu za javnost profesora Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu glede postupanja sudova po Ustavu i zakonima te poštovanja donesenih pravnih akata, upitala je kandidatkinju ima li smisla boriti se za ideale a kandidatkinja je odgovorila da bi bez obzira na posljedice ponovno postupila na istovjetan način.

Član Odbora Ivo Josipović upitao je kandidatkinju o zbivanjima u svezi s njenim postupanjem a kandidatkinja je odgovorila da se o tome neće izjašnjavati jer su ta događanja predmet istraživanja nadležnih tijela. Uz to je ustvrdila postojanje oportuniteta kod donošenja odluka zbog nepostojanja javnih kriterija za napredovanje.

Član Odbora Ivan Koprić upitao je kandidatkinju da li je ustavno pravo na lokalnu samoupravu kolektivno ili individualno pravo a kandidatkinja je odgovorila da to nije njezino područje.

Član Odbora Ivan Koprić upitao je kandidatkinju da li Ustavni sud treba biti arbitar među granama vlasti a kandidatkinja je odgovorila da je Ustavni sud opterećen političkim prilikama no nadležan je da odlučuje o ustavnim tužbama.

Članica Odbora Vesna Pusić upitala je kandidatkinju kako vidi svoju ulogu ustavnog suca ako bude izabrana s obzirom na način funkcioniranja Ustavnog suda, a kandidatkinja je odgovorila da sudac mora prevladati animozitete i raditi korektno i stručno.

JADRANKA KALEBIĆ

Na poziv predsjednika Odbora kandidatkinja se predstavila s kraćim naznakama iz životopisa te je naglasila da radi kao odvjetnica u Splitu ali je poželjela raditi za opće dobro.

Član Odbora Josip Leko upitao je kandidatkinju da li Ustavni sud može ocjenjivati ustavnost i zakonitost statuta ili pojedinačnih odluka političkih stranaka. Kandidatkinja je odgovorila da misli da može, posebice ako je pojedinačnim odlukama povrijeđeno pravo propisano Ustavom.

TONČI MAJICA

Na poziv predsjednika Odbora kandidat se predstavio s kraćim naznakama iz životopisa te dodao da je umirovljen, ne svojom voljom.

Član Odbora Ivo Josipović upitao je kandidata o njegovom viđenju podjele kompetencija između Ustavnog suda i Upravnog suda glede zaštite ljudskih prava. Kandidat je odgovorio da se osoba kojoj je povrijeđeno ljudsko pravo može obratiti Ustavnom sudu kad nema nekog drugog tijela koje o tome odlučuje ili nakon što o njenom zahtjevu odluči Upravni sud.

Član Odbora Ivo Josipović upitao je također kandidata o primjeni Europske konvencije o ljudskim pravima a kandidat je odgovorio da drži da odredbe rečene konvencije nisu na odgovarajući način ugrađene u prekršajni zakon posebice što je iz rečenog zakona izostavljena odredba iz Ustava Republike Hrvatske i Europske konvencije o ljudskim pravima da okrivljenik mora biti upoznat s pravom na branitelja.

Članica Odbora Ingrid Antičević Marinović upitala je kandidata za mišljenje o odluci Državnog sudbenog vijeća kojom mu nije produljen mandat suca nakon probnog roka od pet godina. Kandidat je odgovorio da drži da je odluka DSV-a temeljena na odluci sudačkog vijeća u kojoj su iznijeti neistiniti podaci o njegovom radu jer nije uzeto u obzir da se u rečenom razdoblju nalazio određeno vrijeme na bolovanju, da je rješavao najteže predmete te da je bio dežuran u prevenciji nasilja u obitelji.

Na pitanje članice Odbora Ingrid Antičević Marinović o ulozi predsjednika sudova u ocjeni kolega kandidat je izrazio mišljenje da predsjednike sudova imenuje izvršna vlast kojoj su oni odgovorni a ne kolegama.

Član Odbora Josip Leko upitao je kandidata u čiji djelokrug spada ocjenjivanje ustavnosti Ustavnog zakona o Ustavnom sudu i ostvarivanje prava iz tog zakona a kandidat je odgovorio da to spada u djelokrug Ustavnog suda s tim da ako se radi o izboru sudaca Ustavnog suda na temelju odredbi Zakona o upravnim sporovima Ustavni sud odlučuje o odluci Upravnog suda. Na pitanje člana Odbora Ivana Koprića da li je uzrok iznesene kvantitativne ocjene norme od strane sudačkog vijeća bolovanje ili rješavanje kompliciranih predmeta kandidat je pojasnio da je rješavao sporove iz radnog odnosa u kojima sudjeluje velik broj svjedoka i vještaka te ponovio da je tri godine bio dežuran u prevenciji nasilja u obitelji.

ŽELJKO POTOČNJAK

Na poziv predsjednika Odbora kandidat se predstavio s kraćim naznakama iz životopisa te istaknuo da je redoviti profesor Pravnog fakulteta u Zagrebu, da se stručno usavršavao u Americi i Njemačkoj, a sada je sudac Ustavnog suda Republike Hrvatske.

Na pitanje člana Odbora Ive Josipovića kako ocjenjuje stanje ljudskih prava u njegovom mandatu kandidat je odgovorio da su u njegovom mandatu postignuti značajni pozitivni pomaci u zaštiti ljudskih prava posebice glede suđenja u razumnom roku.

Na pitanje člana Odbora Ivana Koprića da li je moguće istodobno obnašati dužnost ustavnog suca i sveučilišnog profesora kandidat je odgovorio da je za vrijeme obnašanja dužnosti ustavnog suca svoje obveze profesora na Pravnom fakultetu sveo na manju mjeru, ali da ocjenjuje da je kontakt sa studentima i znanstvenom praksom pozitivno djelovao na njegovo obnašanje dužnosti ustavnog suca.

Članica Odbora Ingrid Antičević Marinović iznijela je primjere o nepostupanju Ustavnog suda o nekim zahtjevima za ocjenu ustavnosti zakona koje je podnio Klub SDP-a u Hrvatskom saboru te je s tim u svezi upitala kandidata o načinu odlučivanja o dinamici rješavanja pristiglih predmeta. Kandidat je odgovorio da svi ustavni suci i njihovi savjetnici ne rješavaju predmete jednakom brzinom a da ta brzina ovisi i o složenosti zahtjeva. Pored toga kandidat je naglasio da Ustavni sud ne može riješiti više od 6.000 predmeta godišnje od čega je 5.500 ustavnih tužbi. S tim u svezi kandidat je izrazio mišljenje da rješavanje ustavnih tužbi odvlači pozornost od apstraktne kontrole, što nije dobro.

Član Odbora Josip Leko upitao je kandidata o stajalištu o inicijativi pučkog pravobranitelja za promjenu Ustava glede povećanja ovlasti pučkog pravobranitelja u području djelovanja pravosudnih tijela. Kandidat je odgovorio da veoma cijeni pučkog pravobranitelja i njegove napore ali drži da pučki pravobranitelj može pratiti stanje postupaka ali ne i donositi odluke te da odlučujući faktor trebaju biti sudovi.

AGATA RAČAN

Na poziv predsjednika Odbora kandidatkinja se predstavila s kraćim naznakama iz životopisa pri čemu je pobliže opisala sve pravne poslove koje je obavljala.

Članica Odbora Ingrid Antičević Marinović upitala je kandidatkinju da li treba i u kojem dijelu izmijeniti Ustavni zakon o Ustavnom sudu Republike Hrvatske. Kandidatkinja je odgovorila da je Republika Hrvatska prihvatila u cijelosti koncept njemačkog ustavnog suda koji koristi ekstenzivan pristup u ocjeni ustavnih tužbi. Ustavni sud opterećuje velik broj neriješenih ustavnih tužbi u kojima prevladava previše sporova male vrijednosti koji nemaju značenje za ustavni poredak nego samo za stranke u postupku. Pri utvrđivanju djelokruga Ustavnog suda koji je jedan od najširih u Europi trebalo bi radikalnijim zahvatom ići na sužavanja nadležnosti posebice glede nadležnosti propisane člankom 128. stavkom 1. alinejom 3. Ustava Republike Hrvatske.

Član Odbora Josip Leko upitao je kandidatkinju koliko Ustavni sud opterećuje ocjenjivanje zakonitosti podzakonskih akata. Kandidatkinja je odgovorila da Ustavni sud opterećuje ocjenjivati zakonitosti podzakonskih akata s tim da ustavnih odluka nema previše a do sada je poništeno 16 podzakonskih akata od čega 13 akata SAO Krajine.

Član Odbora Ivo Josipović upitao je kandidatkinju da li je široki djelokrug Ustavnog suda posljedica lošeg pravnog sustava u Republici Hrvatskoj a kandidatkinja je odgovorila da je Ustavni sud bio opterećen brojnim problemima koji su proistekli iz tranzicijskih odnosa i koncepcije široke zaštite ljudskih prava. Kandidatkinja je izrazila mišljenje da bi se prigodom razmatranja djelovanja Ustavnog suda mogao koristiti austrijski model.

Član Odbora Ivan Koprić upitao je kandidatkinju da li je uz životopis priložila potvrde poslodavca Ureda za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske i Ustavnog suda Republike Hrvatske jer ostale poslove koje je obavljala ne smatra pravnim poslovima. Kandidatkinja je odgovorila da je željela potvrdama poslodavaca dokazati propisani uvjet o obavljanju pravnih poslova u trajanju 15 godina od strane onih poslodavaca gdje nije bilo dvojbeno da se obavljaju isključivo pravni poslovi. Uz to je nadodala da promjenom ustrojstva ministarstava neka ministarstva u kojim je obavljala pravne poslove više ne postoje.

U svezi s rečenom tvrdnjom i odlukom Upravnog suda da se pravno iskustvo treba dokazati potvrdama poslodavaca a ne podacima iz radne knjižice član Odbora Ivan Koprić upitao je kandidatkinju da li je moguća sudska zaštita ako se rečene potvrde ne mogu pribaviti. Kandidatkinja je odgovorila da je radna knjižica javna isprava i dokazuje radni staž ali se iz nje ne vidi koji su poslovi obavljani.

Član Odbora Ivan Koprić upitao je kandidatkinju da li osoba imenovana na političku dužnost obavlja pravne poslove a kandidatkinja je odgovorila da je teško razlučiti pravo i politiku jer su neodvojivi u ustavnom sudovanju ali i različiti.

Član Odbora Ivan Koprić upitao je kandidatkinju da li je potrebno izmijeniti postupak za izbor ustavnih sudaca, a kandidatkinja je odgovorila potvrdno s tim da treba iznaći najbolji model.

Član Odbora Ivan Koprić upitao je kandidatkinju da li kandidati za ustavne suce trebaju poznavati sve dijelove hrvatskog ustava, a kandidatkinja je odgovorila da je to prva pretpostavka za njihov izbor.

MILAN RADA KOVIĆ

Na poziv predsjednika Odbora kandidat se predstavio s kraćim naznakama iz životopisa.

Član Odbora Ivo Josipović upitao je kandidata za mišljenje o obligatornim sustavima udruživanja. Kandidat je odgovorio da može odgovoriti samo glede neospornog značaja odvjetničke komore u području odvjetništva i zaštite individualnih prava.

Član Odbora Ivo Josipović upitao je kandidata da li podržava pluralizam tih organizacija a kandidat je odgovorio da bi pluralizam unio nered u poslovanje te da neki novi instituti kao besplatna pravna pomoć i drugo sužuje prostor odvjetništvu a da značajnu ulogu u zaštiti digniteta odvjetništva može odigrati odvjetnička komora.

Član Odbora Josip Leko upitao je kandidata što bi promijenio u djelokrugu Ustavnog suda s obzirom na činjenicu da u Ustavnom sudu ima 6.000 neriješenih predmeta koje ne može riješiti u razumnom roku. Kandidat je odgovorio da treba izvršiti reformu cjelokupnog pravosuđa i razmotriti da se oformi još jedan sud nakon drugostepenog sudskog postupka koji bi preuzeo dio ovlasti Vrhovnog suda Republike Hrvatske glede najviše instance u sudbenom postupanju a preraspodjelom hijerarhije Vrhovni sud bi mogao preuzeti neke zadatke Ustavnog suda.

Član Odbora Ivan Koprić upitao je kandidata da li bi se de lege ferenda trebalo promijeniti odredbe o sastavu Ustavnog suda predviđanjem kvote specijaliziranih stručnjaka, a kandidat je odgovorio da bi to obogatilo praksu Ustavnog suda.

MIROSLAV ŠEPAR OVIĆ

Na poziv predsjednika Odbora kandidat se predstavio s kraćim naznakama iz životopisa s tim da je pobliže pobrojao sve pravne poslove koje je obavljao i naglasio da se kao odvjetnik bavio civilnim i kaznenim pravom.

Članica Odbora Ingrid Antičević Marinović upitala je kandidata što misli kao sudionik u izradi ovršnog zakona o odredbi na temelju koje banke mogu postati vlasnici i ostati vlasnici nekretnina u slučaju neotplate minornog iznosa. Kandidat je odgovorio da je u doba donošenja zakona postojala politička volja zakonodavca da se osigura naplata potraživanja i zaštita vjerovnika s tim da zakonodavac može preispitati da li rečenu odredbu treba ublažiti.

Član Odbora Ivo Josipović upitao je kandidata kao djelatnika u izvršnoj i sudskoj vlasti da li u zaštiti ljudskih prava postupak treba biti in favorem te zaštite a kandidat je odgovorio da iako je izvršna vlast često u povoljnijem položaju postupak treba biti in favorem zaštite ljudskih prava ukoliko se ne radi o zaštiti nacionalne sigurnosti.

Član Odbora Šemso Tanković upitao je kandidata da li se u javnim školama mogu isticati vjerska obilježja a kandidat je odgovorio da je praktični vjernik ali da se zalaže za odvojenost crkve od države te da u slučaju isticanja vjerskih obilježja u javnim školama treba preispitati da li je to u skladu sa statutom jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na kojima se te škole nalaze.

Član Odbora Ivan Koprić upitao je kandidata da li je upoznat s upravnim pravom s obzirom da je po ocjeni predsjednika Hrvatske odvjetničke komore taj segment prava zanemaren. Kandidat je odgovorio da je s upravnim pravom upoznat kao direktor uprave za imovinsko pravne poslove u ministarstvu i kao odvjetnik.

Član Odbora Ivan Koprić upitao je kandidata o pravu na pristup informacijama ustvrdivši da je broj zahtjeva drastično opao kao rezultat nepovjerenja građana u tijela koja te informacije pružaju. Kandidat je odgovorio da je taj institut zakonom dobro uređen ali da u provođenju zakona može doći do zlouporaba te istaknuo da se zalaže da javnost kao kontrola vlasti bude upoznata sa što više informacija s tim da treba voditi računa o nacionalnoj sigurnosti.

Bilješku sastavila:

Jasna Klarin Kušpilić

